

Projekt

z dnia 13 czerwca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W MSZCZONOWIE**

z dnia 2025 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy
Mszczonów**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.^[1]) oraz art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870), Rada Miejska w Mszczonowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uznaje się, że petycja złożona przez osobę fizyczną dnia 19 maja 2025 roku w przedmiocie:

- 1) zmiany- aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Mszczonów, w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór- zasługuje na uwzględnienie,
- 2) wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawienia Radzie Miejskiej raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody- jest bezzasadna z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu uchwały,
- 3) wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały albo zarządzenia, aby organ wykonawczy zapoznał się z wszystkimi przepisami na temat ochrony przyrody i środowiska zasługuje na uwzględnienie w zakresie aktualizacji prawa miejscowego- jest bezzasadna z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu uchwały.

2. Uzasadnienie stanowi integralną część niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Mszczonowie do poinformowania składającego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Waldemar Suski

^[1] zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r., poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940

Uzasadnienie

W dniu 19 maja 2025 r. do Rady Miejskiej w Mszczonowie wpłynęła petycja osoby fizycznej zawierająca trzy postulaty, tj.

1) zmianę (aktualizację) prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 27 pomników przyrody, tj. utworzenie uchwały (lub uchwał) Rady Miejskiej w sprawie pomników przyrody, znajdujących się na terenie gminy Mszczonów w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór,

2) wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Miejskiej- nie rzadziej, niż raz na rok lub raz na dwa lata raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności, oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych,

3) wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały albo zarządzenia, aby organ wykonawczy w osobie Burmistrza Mszczonowa zapoznał się ze wszystkimi przepisami na temat ochrony przyrody i środowiska i zaczął je stosować.

Powyższa petycja została przekazana przez Radę Miejską w Mszczonowie zgodnie z kompetencjami do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która dnia 11 czerwca 2025 roku, podczas swojego posiedzenia, wnikliwie przeanalizowała petycję i ustaliła, co następuje.

Ustawą określającą tryb rozpoznania petycji jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870). Zgodnie z nią, petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej „podmiotem wnoszącym petycję”, do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej (art. 2 ust. 1). Przedmiotem petycji może być w szczególności: żądanie zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3). W świetle ww. przepisów przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia przez organ władzy publicznej określonego co do treści i formy prawnej działania, które mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata. Podmiot wnoszący petycję musi w jej treści wskazać zarówno cel, jaki organ powinien osiągnąć w swojej działalności, jak i formę prawną działania, której zastosowania- w jego ocenie- ma prowadzić do realizacji zawartego w petycji postulatu. Wnoszący petycję wskazał zarówno oczekiwaną formę prawną realizacji żądania petycji (tj. podjęcie uchwały aktualizującej prawo miejscowe), jak i cel, który- jego zdaniem powinien osiągnąć organ w ramach swojej działalności (tj. zaktualizowanie prawa miejscowego).

Po zapoznaniu się z materiałami oraz po przeprowadzeniu analizy stanu faktycznego Komisja uznała, iż podjęcie przez Radę Miejską w Mszczonowie uchwały w sprawie pomników przyrody stanowi działanie mieszczące się w kompetencji Rady Miejskiej w Mszczonowie, zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.). Należy zaznaczyć, że na obszarze gminy Mszczonów obowiązuje obecnie rozporządzenie nr 26 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu żyrardowskiego (Dz. Urz. Woj. Mazow. z 2009 r. Nr 124, poz. 3641), wydane na podstawie ówczesnego stanu prawnego. W przedmiotowym rozporządzeniu ustanowiono wykaz pomników przyrody znajdujących się, między innymi, na terenie gminy Mszczonów.

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji (Dz. U. z 2009 r., nr 92, poz. 753 ze zm.) kompetencję w zakresie ustanawiania pomników przyrody, przekazała radzie gminy. Jednocześnie, zgodnie z art. 35 w/w ustawy, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Uznanie określonych obiektów za pomniki przyrody jest aktem prawa miejscowego i wymaga przeprowadzenia procedury administracyjnej, w tym konsultacji z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska.

W związku z tym stwierdzić należy, że postulat wskazany w pkt 1 petycji jest zasadny – stanowi inicjatywę zgodną z interesem publicznym oraz z celami ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego. Zasługuje na wszczęcie procedury, której rezultatem będzie opracowanie projektu stosownej uchwały.

Drugi punkt petycji zawierał żądanie zobowiązania Burmistrza Mszczonowa poprzez wydanie polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej Burmistrza Mszczonowa do cyklicznego przedstawiania Radzie Miejskiej raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności, oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych. Wskazać należy, że w aktualnym porządku prawnym nie ma przepisu, który nakłada obowiązek raportowania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego stanu pomników przyrody. Radni mogą występować o informacje na podstawie zwykłych uprawnień kontrolnych takich, jak np. interpelacje, a Burmistrz jest zobowiązany udzielać odpowiedzi, jednak tworzenie instytucji „obowiązkowego raportu cyklicznego” jako wymogu ogólnego nie znajduje podstawy prawnej. Postulat uznaje się więc za niezasadny z uwagi na brak możliwości jego skutecznego wdrożenia w formie aktu prawnego.

Trzeci punkt petycji, zawierał wniosek o zobowiązanie Burmistrza Mszczonowa poprzez wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały albo zarządzenia, do zapoznania się z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i ich stosowania. Organ wykonawczy działa w granicach i na podstawie prawa – a kwestie znajomości obowiązujących przepisów należą do jego ustawowych obowiązków. Rada Miejska nie ma podstaw do formalnego zobowiązywania organu wykonawczego do przestrzegania prawa, ponieważ obowiązek ten wynika bezpośrednio z ustawy. W związku z tym wniosek uznaje się za niezasadny, jako niepodlegający procedurze legislacyjnej ani uchwałodawczej.

Mając na uwadze powyższe, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zdecydowała o uwzględnieniu petycji w części dotyczącej podjęcia czynności zmierzających do przyjęcia uchwały w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Mszczonów oraz o nieuwzględnieniu petycji w pozostałym zakresie.